

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Snr/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200065
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9017200065.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu Zuzany Ďurišovej, JUDr. Jany Hatalovej, PhD., JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci žalobcu: Mgr. O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., právne zastúpený advokátska kancelária: AK Antol, s.r.o., Kupeckého 2542/72, 902 01 Pezinok, proti žalovanému: Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu, so sídlom, Námestie A. Dubčeka č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 07.02.2017 číslo CRD - 142-3/2017-VPRNBU, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. PREDMET KONANIA

1. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zo dňa 07.02.2017 číslo CRD - 142-3/2017-VPRNBU podľa čl. 4 ods. 2 ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu zamietol odvolanie žalobcu, podané proti rozhodnutiu Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „NBÚ“) č. SP-PB-496-35/2016-Ž-33517 zo dňa 28.11.2016, ktorým NBÚ rozhodol o tom, že žalobcu nemožno podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1, ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“) považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu, pretože bolo u neho zistené bezpečnostné riziko, nakoľko preukázal svojim konaním a vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

2. Z uvedeného dôvodu ukončil NBÚ bezpečnostnú preverku žalobcu pre stupeň utajenia Dôverné vydaním rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z.

3. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že NBÚ na základe súhlasu žalobcu a materiálov predložených podľa § 16 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z., vykonal podľa § 17 písm. b) v spojení s § 21 tohto zákona bezpečnostnú previerku žalobcu, a to II. stupňa pre stupeň utajenia Dôverné. Na tento účel si NBÚ vyžiadal podľa § 16 ods. 1 písm. b) až c) a § 19 zákona č. 215/2004 Z. z. od príslušných štátnych orgánov a iných právnických osôb informácie o bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu. Vyhodnotením podkladových materiálov a poskytnutých informácií dospel NBÚ k záveru o potrebe ukončenia bezpečnostnej previerky podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. a vydal napadnuté rozhodnutie.

4. Žalovaný uviedol, že sa podrobne oboznámil s obsahom utajovaných listinných dôkazov č. NBÚ-V-1082/2016 zo dňa 21.04.2016, č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016 a č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016, na ktoré sa rozhodnutie NBÚ odvoláva a zistil, že tieto obsahujú informácie týkajúce sa bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu. Keďže uvedené listinné dôkazy ich pôvodca označil ako utajované skutočnosti stupňa utajenia Výhradené a žalobcu nie je možné v konaní výboru NR SR považovať za oprávnenú osobu podľa § 2 písm. f) zákona č. 215/2004 Z. z., nie je možné konkrétny obsah utajovaných listinných dôkazov v tomto rozhodnutí uvádzať.

5. Žalovaný uviedol, že zistil, že NBÚ po zhromaždení podkladových materiálov na bezpečnostnú previerku, vzhľadom na zistené skutočnosti, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia, vykonal so žalobcom dňa 22.06.2016 bezpečnostný pohovor, z ktorého bol vyhotovený písomný záznam č. SP-PB-496-28/2016-Ž-33517 zo dňa 22.06.2016 (ďalej len „písomný záznam z bezpečnostného pohovoru“).

6. V priebehu bezpečnostného pohovoru bol žalobcovi predložený písomný záznam z bezpečnostného pohovoru, ktorý obsahoval otázky týkajúce sa zistených skutočností a žalobca sa mal možnosť k týmto otázkam písomne vyjadriť. Žalobca bol zároveň poučený, že v priebehu bezpečnostného pohovoru je povinný uvádzať úplné a pravdivé údaje, a že uvedenie nepravdivých údajov pri bezpečnostnom pohovore bude podľa § 14 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. posudzované ako prekážka jeho bezpečnostnej spoľahlivosti a bude viesť k vydaniu rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 tohto zákona. Žalobca v písomnom zázname svojím podpisom potvrdil, že poučeniu porozumel a je si vedomý dôsledkov súvisiacich s uvedením nepravdivých informácií v priebehu bezpečnostného pohovoru.

7. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na to, že bezpečnostný pohovor bol uskutočnený s náležitou starostlivosťou, so zameraním na detaily, ktoré so zreteľom na vyjadrenia menovaného prispeli k vytvoreniu úsudku o bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu. Na záver bezpečnostného pohovoru žalobca uviedol, že k vedeniu bezpečnostného pohovoru nemá žiadne výhrady a poskytol všetky informácie k otázkam, ktoré mu boli kladené, čo potvrdil svojím podpisom.

8. Žalovaný uviedol, že sa podrobne oboznámil so Záverečnou správou z psychofyziologického overenia pravdivosti č. SP-PB-496-34/2016-Ž-33517 zo dňa 19.10.2016 (ďalej len „záverečná správa z POP“), z ktorej vyplýva, že dôvodom testovania menovaného bolo zistiť, či zoberal peniaze za lustrácie v policajných databázach. Zo záverečnej správy z POP tiež vyplýva, že žalobca absolvoval psychofyziologické overenie pravdivosti v rokoch 2014 a 2015 na Ministerstve vnútra SR. Počas predtestového rozhovoru bolo žalobcovi umožnené vysvetliť nové, alebo predtým zabudnuté informácie o predmete testu. V priebehu predtestového rozhovoru žalobca uviedol, že lustroval v policajných databázach pre súkromné účely asi trikrát. Žalobca uviedol, že nikdy nezobral od nikoho peniaze za lustrácie v policajných databázach. Za použitia testového formátu BI-ZONE/YOU PHASE boli menovanému položené dve otázky týkajúce sa skúmaného predmetu v znení : „Zobrali ste peniaze za lustrácie v policajných databázach?“ a „Zobrali ste peniaze za lustrácie v policajných databázach aspoň raz?“ Žalobca na obidve otázky odpovedal „nie“. Po celkovej analýze grafov menovaného bolo zistené, že neobsahujú signifikantné telesné odozvy na vyššie uvedené testové otázky, na základe ktorých by bolo možné jednoznačne určiť, či subjekt bol alebo nebol pravdivý. Na základe toho polygrafický špecialista prijal záver, že „nemôže byť poskytnutý žiadny záver o pravdivosti“.

9. Žalovaný ďalej uviedol, že sa oboznámil i s listinnými dôkazmi zhromaždenými v bezpečnostnom spise č. PB-902/2006-Ž-33517 v priebehu predchádzajúcej bezpečnostnej previerky menovaného pre stupeň utajenia Dôverné, ktoré sú významné pre toto rozhodnutie a zistil nasledovné skutočnosti:

10. NBÚ na základe súhlasu žalobcu a materiálov predložených podľa § 16 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z., vykonal podľa § 17 písm. b) v spojení s § 21 tohto zákona v období od 10.03.2006 do 18.05.2006 bezpečnostnú previerku žalobcu, a to II. stupňa pre stupeň utajenia Dôverné, ktorá bola ukončená vydaním osvedčenia č. PB-902/2006-Ž zo dňa 18.05.2006 (listinné dôkazy č. PB-902/2006-Ž-33517 zo dňa 10.03.2006, č. PB-902-11/2006-Ž-33517 zo dňa 18.05.2006).

11. Po vydaní osvedčenia žalobcovi pre stupeň utajenia Dôverné č. PB-902/2006-Ž zo dňa 18.05.2006 (ďalej len „osvedčenie“) bol žalobca podľa § 31 zákona č. 215/2004 Z. z. vedúcim určený na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Dôverné a v období jún 2006 až máj 2016 bol oprávnenou osobou na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami do stupňa utajenia Dôverné.

12. Z dikcie ustanovení § 10 ods. 1 písm. g), § 14 ods. 1 a § 14 ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z., podľa žalovaného vyplýva, že medzi predpoklady na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami je zaradená aj bezpečnostná spoľahlivosť (§ 10 ods. 1 písm. g/), ktorú tento zákon legálne definuje v § 14 ods. 1 (negatívne).

13. Žalovaný poukázal na to, že v ustanovení § 14 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. sú dané štyri kategórie osôb, ktoré sa nepovažujú za bezpečnostne spoľahlivé.

14. Žalobca bol podľa právnej kvalifikácie uvedenej v napadnutom rozhodnutí NBÚ zaradený do v poradí štvrtej kategórie osôb, ktoré sa nepovažujú za bezpečnostne spoľahlivé. Štvrtú kategóriu osôb tvoria osoby, u ktorých bolo zistené bezpečnostné riziko.

15. Podľa žalovaného je nesporné, že bezpečnostné riziko je legálne v zákone č. 215/2004 Z. z. definované, a to taxatívne v § 14 ods. 2 písm. a), b) a c) v bodoch 1. až 12., pričom súčasťou toho je aj rizikové konanie žalobcu v kontexte § 14 ods. 2 písm. c) bod 6. tohto zákona. Takisto je nesporné, že zákon č. 215/2004 Z. z. vo vzťahu k tejto kategórii osôb neustanovil žiadne výnimky.

16. V danej veci na podklade listinných dôkazov považoval žalovaný za preukázané, že v priebehu bezpečnostnej previerky:

NBÚ v súlade s § 16 a § 21 zákona č. 215/2004 Z. z. zhromaždil potrebný podkladový materiál, NBÚ zistil skutočnosti o bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu, ktoré mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia (utajované listinné dôkazy č. NBÚ-V-1082/2016 zo dňa 21.04.2016, č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016 a č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016) a v súlade s § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 215/2004 Z. z. vykonal so žalobcom dňa 22.06.2016 bezpečnostný pohovor, v priebehu ktorého sa žalobca mal možnosť vyjadriť k zisteným skutočnostiam (písomný záznam z bezpečnostného pohovoru),

NBÚ v súlade s § 25 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z. predvolal žalobcu na vykonanie psychofyziologického overenia pravdivosti, ktoré bolo vykonané dňa 19.10.2016, zo strany NBÚ boli pre vykonanie psychofyziologického overenia pravdivosti splnené tak formálne procesné podmienky, ako aj materiálne podmienky (záverečná správa z POP),

NBÚ vyhodnotil listinné dôkazy zhromaždené v bezpečnostnom spise a podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. vydal odvolaním napadnuté rozhodnutie.

17. Z uvedeného vyplýva, že zo strany NBÚ bol dodržaný procesný postup stanovený zákonom č. 215/2004 Z. z. Pre aplikáciu ustanovenia § 14 ods. 1, ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z. považoval žalovaný v danej veci za preukázané, že v priebehu bezpečnostnej previerky žalobcu boli zistené skutočnosti spochybňujúce bezpečnostnú spoľahlivosť menovaného (listinné dôkazy č. NBÚ-V-

1082/2016 zo dňa 21.04.2016, č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016 a č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016).

18. Z hľadiska zákona č. 215/2004 Z. z. a vo vzťahu k jeho účelu, pre posúdenie bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu a preukázanie označeného bezpečnostného rizika, majú podľa žalovaného zásadný význam skutočnosti uvedené v utajovanom listinnom dôkaze č. NBÚ-V-1082/2016 zo dňa 21.04.2016 na str. 3 ods. 2 a 3, na str. 4 ods. 1, 2, 4 a 5, na str. 5 ods. 2, 4, 5 a 6, na str. 6 ods. 1 a 2, v utajovanom listinnom dôkaze č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016 na str. 3 ods. 2 a 4, na str. 4 ods. 1, 3, 5, 6 a 8, na str. 6 ods. 1 a 2, na str. 9 ods. 2, na str. 10 ods. 2, 7 a 8, na str. 11 ods. 1, 2, 3 a 6, v utajovanom listinnom dôkaze č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016 na str. 3 ods. 2, 3 a 4, na str. 4 ods. 1 a 3, ktoré boli pôvodcom utajovanej skutočnosti označené stupňom utajenia Vyhradené.

19. Žalovaný uviedol, že i keď zo skôr uvedených zákonných dôvodov nemá možnosť v rozhodnutí uvádzať konkrétny obsah utajovaných listinných dôkazov, v rámci prípustnosti k meritu veci uviedol, že skutočnosti uvedené v označených listinných dôkazoch preukazujú, že žalobca počas platnosti osvedčenia a oprávnenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami patriacimi do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR svojim konaním nesporne ohrozil ochranu utajovaných skutočností, v tak významnej oblasti ako je napr. verejný poriadok a bezpečnosť osôb a majetku, ktorá patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR. V označených utajovaných listinných dôkazoch a v konkrétnych ich častiach (stranách a odsekoch) NBÚ, ako i žalovaný identifikoval skutočnosti a prvky konania žalobcu, ktoré hodnotí ako materiálne pre preukázanie bezpečnostného rizika spočívajúceho v tom, že žalobca preukázal svojim konaním nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

20. Žalovaný uviedol, že z hľadiska zákona č. 215/2004 Z. z. a vo vzťahu k jeho účelu, pre posúdenie bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu a preukázanie označeného bezpečnostného rizika, má zásadný význam aj priebeh bezpečnostného pohovoru zo dňa 22.06.2016.

21. Žalobca pri bezpečnostnom pohovore okrem iného uviedol, že požiadal o preloženie na iný útvar Policajného zboru, nakoľko mal asi päť rokov problémy s nadriadeným. Potvrdil, že počas služobného zaradenia v Národnej jednotke boja proti nelegálnej migrácii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru absolvoval na príkaz nadriadeného cca dvakrát psychofyziologické overenie pravdovravnosti s výsledkom, že „neprešiel“ kvôli lustráciám v informačných systémoch, keďže mal vykonávať viacej lustrácií ako mal uvedených v zbernom spise. Žalobca uviedol, že výsledky týchto vyšetrovaní neboli dôvodom jeho odchodu k inej zložke polície, ale cítil, že ho na tomto oddelení nechcú, nebol už u neho možný kariérny postup. Žalobca uviedol, že počas psychofyziologických overení pravdovravnosti bola preverovaná jeho pravdovravnosť v súvislosti s únikom informácií, prijatím úplatku a spoluprácou s kriminálne závadovými osobami. Žalobca tvrdil, že neprijal žiaden úplatok alebo inú vecnú výhodu, nikdy neprijal peniaze, maximálne ho niekto niekam pozval na pivo v rámci dobrých kamarátskych vzťahov. Žalobca tiež tvrdil, že neposkytol služobné informácie osobám mimo Policajného zboru, jedine ak si na základe informácie od informátora vylustroval osobu a následne ju stotožnil s týmto informátorom, ale to nepokladá za poskytnutie služobnej informácie. V minulosti asi dvakrát alebo trikrát vylustroval pre otca vozidlá, nakoľko sa mu motali okolo domu divní ľudia, bolo to v strachu o jeho rodinu, pre nikoho iného určite nič. Neposkytol ani služobné informácie osobám mimo Policajného zboru za úplatok, resp. inú vecnú výhodu a neposkytol ich ani nezainteresovaným osobám. Vylúčil, že by dostal za informácie z lustrácií v policajných databázach od svojho otca finančnú hotovosť. Uviedol, že otec mu finančne pomáha, ale nešlo o peniaze za lustrácie, išlo o rodinnú výpomoc. Žalobca odmietol, že by poskytol informácie služobného charakteru iným blízkym osobám alebo rodinným príslušníkom. Žalobca pripustil, že si po jednej stránke uvedomoval, že sa dopúšťa konania, za ktoré môže byť prepustený z polície a trestaný, ale keďže jeho otec je bývalý policajt vedel, že by tieto informácie nezneužil a nikomu inému by neposkytol takéto informácie (písomný záznam z bezpečnostného pohovoru, vyjadrenia k otázkam č. 3 - č. 19).

22. Z vyjadrení žalobcu pri bezpečnostnom pohovore podľa žalovaného vyplýva, že lustroval v databázach Policajného zboru informácie, ktoré nesúviseli s jeho služobnou činnosťou a tieto ďalej

poskytol osobám mimo Policajného zboru, svojmu otcovi, keď mu dvakrát alebo trikrát vylustroval informácie o vozidlách, ako aj to, že si uvedomoval, že sa dopúšťa konania, za ktoré môže byť prepustený z polície a trestaný, pričom neobstojí jeho argumentácia, že jeho otec je bývalý policajt a vedel, že by tieto informácie nezneužil, ani motív tohto jeho konania. Hoci žalobca poprel, že by dostal za informácie z lustrácií v policajných databázach od otca finančnú hotovosť a tiež poprel, že by poskytol služobné informácie iným (nezainteresovaným) osobám mimo Policajného zboru a za ich poskytnutie zobral úplatok, resp. inú vecnú výhodu, túto argumentáciu žalobcu pri bezpečnostnom pohovore v týchto súvislostiach podľa žalovaného nie je možné akceptovať predovšetkým s ohľadom na skutočnosti uvedené na str. 3 ods. 2 a 3, na str. 4 ods. 1, 2, 4 a 5, na str. 5 ods. 2, 4, 5 a 6, na str. 6 ods. 1 a 2 listinného dôkazu č. NBÚ-V-1082/2016 zo dňa 21.04.2016, na str. 3 ods. 2 a 4, na str. 4 ods. 1, 3, 5, 6 a 8, na str. 6 ods. 1 a 2, na str. 9 ods. 2, na str. 10 ods. 2, 7 a 8, na str. 11 ods. 1, 2, 3 a 6 v listinnom dôkaze č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016, na str. 3 ods. 2, 3 a 4, na str. 4 ods. 1 a 3 listinného dôkazu č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016.

23. Uvedené konanie a vyjadrenia žalobcu podľa žalovaného spochybňujú bezpečnostnú spoľahlivosť žalobcu a ich existencia nemôže byť dostatočnou garanciou toho, že žalobca zabezpečí zodpovedajúcu ochranu utajovaným skutočnostiam, ktoré mu majú byť sprístupnené pri výkone jeho funkcie v zamestnaní.

24. Žalovaný poukázal na to, že s ohľadom na dôležitosť utajovaných skutočností, štát zodpovedá za ich ochranu a umožňuje prístup k utajovaným skutočnostiam iba obmedzenému okruhu osôb, na ktoré však kladie určité požiadavky. Jedným z predpokladov zabezpečenia ochrany utajovaných skutočností pred neoprávnenou manipuláciou je bezpečnostná spoľahlivosť osoby. Keďže bezpečnostná previerka má preventívny charakter a jej cieľom je eliminácia rizík neoprávnenej manipulácie s utajovanými skutočnosťami, žalovaný dospel k záveru, že tieto konkrétne okolnosti majú v danej veci dôležitý význam. Vplyvom uvedených okolností bezpečnostné riziko u žalobcu nie je možné v súčasnosti spoľahlivo eliminovať.

25. Z uvedeného dôvodu sa žalovaný stotožnil s rozhodnutím NBÚ v tom zmysle, že u žalobcu bolo zistené bezpečnostné riziko podľa § 14 ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z., za ktoré sa považuje zistenie, že svojím konaním a vyjadrením preukázal nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

26. K námietkam žalobcu, že napadnuté rozhodnutie NBÚ nie je riadne odôvodnené, NBÚ riadne nezistil skutkový stav, NBÚ dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na základe takto nesprávne zisteného skutkového stavu i k nesprávnym právnym záverom, žalovaný uviedol, že má za to, že NBÚ vo veci bezpečnostnej previerky menovaného a rozhodovaní o nej dôsledne rešpektoval čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, konal v medziach Ústavy Slovenskej republiky a rozhodoval v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom č. 215/2004 Z. z. NBÚ si zadovážil relevantné materiály pre vydanie napadnutého rozhodnutia v súlade s § 16 ods. 1 písm. b) až c) a § 19 zákona č. 215/2004 Z. z. od kompetentných štátnych orgánov a iných právnických osôb a vykonal potrebné procesné úkony. Rozhodnutie NBÚ bolo vydané v súlade s § 26 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. a obsahuje všetky požadované náležitosti, a to výrok, odôvodnenie a poučenie. Vo výroku napadnutého rozhodnutia NBÚ citoval ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého rozhodol o tom, že menovaného nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu a v súlade s ním uviedol právne skutočnosti spočívajúce v nedostatku správania a konania menovaného. V odôvodnení rozhodnutia NBÚ opísal predmet konania, poukázal na konkrétne listinné dôkazy, z ktorých vychádzal pri vydaní rozhodnutia a uviedol, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, pričom zohľadnil aj skutočnosť, že niektoré informácie sú utajovanými skutočnosťami. NBÚ v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom, na podklade zhromaždených listinných dôkazov individuálne zhodnotil bezpečnostnú spoľahlivosť menovaného a identifikoval konkrétne prvky konania menovaného, ktoré hodnotil ako materiálne pre preukázanie bezpečnostného rizika vymedzeného v I. časti výroku napadnutého rozhodnutia. NBÚ rozhodoval aj v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na vec sa vzťahujúcej sp. zn. PL.ÚS 15/03-39 zo dňa 26.03.2004 asp. zn. 6/04-67 zo dňa 19.10.2005. Odôvodnenie

napadnutého rozhodnutia logicky nadväzuje na predchádzajúcu časť - výrok napadnutého rozhodnutia a je s ním v súlade. Poučenie napadnutého rozhodnutia obsahuje poučenie o možnosti podať proti napadnutému rozhodnutiu odvolanie, lehotu na podanie odvolania, ako aj to, že odvolania sa podáva písomne, doručuje sa NBÚ na adresu uvedenú na prvej strane rozhodnutia, musí obsahovať skutočnosti, ktorými osoba odôvodňuje zrušenie rozhodnutia a má odkladný účinok.

27. Žalovaný uviedol, že za skutkovo a právne irelevantné a nedôvodné pre zrušenie rozhodnutia NBÚ považuje námietky žalobcu o tom, že mu nie je jednoznačne zrejmé, akými úvahami sa NBÚ uberal pri vydaní tohto rozhodnutia, vzhľadom k tomu, že sa nemohol oboznámiť s utajovanými listinnými dôkazmi, na ktoré sa napadnuté rozhodnutie odvoláva, obsah týchto utajovaných dôkazov mu nie je známy, a preto sa k nim nemôže vyjadriť.

28. K uvedeným námietkam žalovaný uviedol, že správna úvaha NBÚ v napadnutom rozhodnutí pri posúdení otázky bezpečnostnej spoľahlivosti žalobcu a pri hodnotení listinných dôkazov je podložená relevantnými skutkovými zisteniami a vychádza zo zákonných medzí, pričom skutočnosti tvoriace predmet takej úvahy boli zistené zákonným postupom. Záver v napadnutom rozhodnutí vyvedený zo zistených skutočností zodpovedá zásadám logického myslenia a právneho uváženia a je v súlade aj s hmotnoprávnymi ustanoveniami zákona č. 215/2004 Z. z.

29. Žalovaný zdôraznil, že právo navrhovanej osoby pri domáhaní sa práva na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami získanými v priebehu bezpečnostnej previerky nie je absolútne vtom zmysle, že by osoba mala neobmedzený prístup ku každej získanej informácii alebo k jej zdroju (nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 6/04 zo dňa 19.10.2005). Sprístupniť takéto informácie je možné len v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom č. 215/2004 Z. z., to znamená tak, aby nedošlo k zásahu do práv tretích osôb a nebol ohrozený zdroj informácií (§ 25 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z.) a tiež tak, aby nedošlo k vyzradeniu utajovanej skutočnosti nepovolanej osobe (§ 2 písm. a) zákona č. 215/2004 Z. z.). Tieto zákonné limity determinujú postup NBÚ nielen pri vykonávaní bezpečnostnej previerky žalobcu, ale aj pri vyhotovení samotného rozhodnutia.

30. Podľa žalovaného nemožno NBÚ vyčítať, že v odôvodnení svojho rozhodnutia utajované listinné dôkazy len číselne označil, pričom nekonkretizoval informácie, ktoré podliehajú utajeniu. Aj keď z uvedených dôvodov NBÚ v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nemal možnosť konkretizovať obsah týchto listinných dôkazov, tento obsah rozčlenil, štruktúroval do odsekov a v medziach prípustnosti v rozhodnutí odkázal na tie jednotlivé časti, ktoré obsahujú skutočnosti významné pre hodnotenie bezpečnostnej spoľahlivosti menovaného (str. 7 a 9 rozhodnutia NBÚ).

31. Uvedený postup má oporu aj v ustálenej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 2Sž/9/2014-40, sp. zn. 8Sž/13/2014-81, sp. zn. 2Sž/6/2012-68) a Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Fitt proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 16.02.2000, č. sťažnosti 29777/96, Rowe a Davis proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 16.02.2000, č. sťažnosti 27052/95, P.G. a J.H. proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 25.09.2001, č. sťažnosti 44787/98).

32. Za nedôvodné pre zrušenie rozhodnutia NBÚ považoval žalovaný aj námietky žalobcu o tom, že informácie lustroval v policajných databázach z dôvodu strachu o bezpečnosť svojej rodiny, lustroval motorové vozidlá osôb, ktoré považoval za dílerov drog a zistené závery konzultoval so svojim otcom - bývalým policajtom.

33. Žalovaný k námietke žalobcu, že vzhľadom na to, že on sám je policajtom nepovažoval za potrebné, aby so skutočnosťami týkajúcimi sa bezpečnosti jeho najbližšej rodiny kontaktoval orgány činné v trestnom konaní a poprel záver uvedený v rozhodnutí NBÚ, že išlo výlučne o jeho súkromnú potrebu, ako aj to, že by za poskytnuté informácie získané lustráciou dostal od svojho otca finančnú hotovosť a k námietke, že záver o príčinnej súvislosti medzi lustráciou a poskytnutím daru od obchodnej spoločnosti HOLMES, s.r.o., ktorej jediným spoločníkom a konateľom je jeho otec považuje za nelogický, vzhľadom na časový odstup medzi lustráciou a poskytnutím finančného daru, ako aj vzhľadom na skutočnú vôľu

otca, ktorý mu chcel finančne vypomôcť pri kúpe zariadenia bytu uviedol, že tieto námietky žalobcu považuje za účelové, skutkovo a právne irelevantné predovšetkým s ohľadom na skutočnosti uvedené na str. 3 ods. 2 a 3, na str. 4 ods. 1, 2, 4 a 5, na str. 5 ods. 2, 4, 5 a 6, na str. 6 ods. 1 a 2 listinného dôkazu č. NBÚ-V-1082/2016 zo dňa 21.04.2016, na str. 3 ods. 2 a 4, na str. 4 ods. 1, 3, 5, 6 a 8, na str. 6 ods. 1 a 2, na str. 9 ods. 2, na str. 10 ods. 2, 7 a 8, na str. 11 ods. 1, 2, 3 a 6 v listinnom dôkaze č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016, na str. 3 ods. 2, 3 a 4, na str. 4 ods. 1 a 3 listinného dôkazu č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016.

34. Podľa žalovaného z vyjadrení žalobcu pri bezpečnostnom pohovore vyplýva, že lustroval pre svojho otca informácie z policajných databáz, ako aj to, že si uvedomoval, že sa dopúšťa konania, za ktoré môže byť prepustený z polície a trestaný. Skutočnosť, že lustroval v policajných databázach pre súkromné účely potvrdil samotný žalobca tiež v priebehu predtestového rozhovoru dňa 19.10.2016. Podľa žalovaného neobstojí argumentácia žalobcu, že jeho otec je bývalý policajt a vedel, že by tieto informácie nezneužil, pretože informácie z databáz (evidencií) Policajného zboru možno využívať výlučne v súvislosti s činnosťou Policajného zboru, v intenciách všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov a tento zákonný postup musel byť menovanému ako príslušníkovi Policajného zboru známy. Takisto nemožno zohľadniť ani motív konania žalobcu, keď tvrdil, že lustrácie pre otca vykonával v strachu o svoju rodinu, pretože pokiaľ menovaný mal informácie o tom, že jeho rodinu niekto neoprávnene sleduje a ohrozuje, mal podozrenie z trestného činu oznámiť príslušným orgánom činným v trestnom konaní.

35. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia žalovaný zistil, že NBÚ nekonštatoval a ani nehodnotil príčinnú súvislosť medzi vykonanými lustráciami a poskytnutím finančných prostriedkov od spoločnosti HOLMES, s.r.o. ako to namietal žalobca v odvolaní.

36. Na základe uvedeného sa žalovaný stotožnil s rozhodnutím NBÚ, že vyjadrenia žalobcu pri bezpečnostnom pohovore sa neopierajú o žiadne relevantné dôvody a nemajú oporu ani v zhromaždených listinných dôkazoch, a preto z hľadiska zákona č. 215/2004 Z. z. a jeho účelu žalobca preukázal týmito svojimi vyjadreniami nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

37. K námietkam žalobcu týkajúcich sa neuvedenia motorového vozidla WV Golf, ŠPZ O., v bezpečnostnom dotazníku a k dôvodom uloženia výčitky rozhodnutím č. PPZ-OPP1-437-005/2016 zo dňa 27.04.2016 žalovaný uviedol, že tieto skutočnosti neboli predmetom a dôvodom vydania napadnutého rozhodnutia, argumentácia žalobcu v týchto súvislostiach nie je pre ústavnosť a zákonnosť rozhodnutia relevantná, a preto žalovaný nepovažoval za potrebné sa k nim ďalej vyjadrovať.

38. K vykonanému psychofyziologickému overeniu pravdivravnosti žalovaný uviedol, že akceptuje skutočnosť, že výsledok samotného testovania pravdivravnosti žalobcu bol taký, že nemôže byť poskytnutý žiadny záver o jeho pravdivravnosti pri odpovediach na položené otázky, teda jednoznačne z neho vyvodíť, či menovaný bol alebo nebol pravdivravny.

39. Avšak žalovaný zdôraznil, že aj vo veci hodnotenia splnenia predpokladov na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami sa listinné dôkazy hodnotia v súlade so všeobecnou zásadou hodnotenia dôkazov, to znamená každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Nejednoznačný výsledok psychofyziologického overenia pravdivravnosti nemôže vylúčiť existenciu zhromaždených listinných dôkazov (podkladových materiálov na bezpečnostnú previerku) a ich dôkaznú hodnotu, na základe ktorých bezpečnostné riziko u menovaného nemožno jednoznačne vylúčiť a považovať ho za bezpečnostne spoľahlivého.

40. Žalovaný v závere rozhodnutia uviedol, že nezistil dôvody na zrušenie rozhodnutia NBÚ a vrátenie veci NBÚ na nové rozhodnutie.

II.

Správna žaloba

41. Proti rozhodnutiu žalovaného podal podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. (Správneho súdneho poriadku) správnu žalobu a žiadal rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie ako nezákonné zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie z dôvodu, že predmetnými rozhodnutiami boli porušené jeho subjektívne práva.

42. Žalobca uviedol nasledujúce žalobné body:

a/ došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia

b/ rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

c/ je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov,

d/zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci,

e/ namietal skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia.

43. Žalobca uviedol, že sa nedopustil žiadneho konania, ktoré by mohlo založiť záver o nečestnosti a nedôveryhodnosti vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

44. Tvrdil, že sa počas bezpečnostného pohovoru vykonaného dňa 22.06.2016 pravdivo vyjadril k všetkým položeným otázkam, nemá vedomosť o tom, že by ktorékoľvek vyjadrenie počas bezpečnostného pohovoru mohlo byť považované za nepravdivé. Vzhľadom na význam slov „nečestný“ a „nedôvera“ a ich synonymá, t. j. nečestný - ten kto klame, podvádza; dôvera - opak dôvery, žalobca tvrdí, že sa konania, s ktorými je možné spojiť tieto charakteristiky, nikdy nedopustil.

45. Namietal, že pravdivo priznal, že v roku 2007 lustroval z obavy o bezpečnosť svojej rodiny ŠPZ áut, ktoré sa pohybovali v okolí rodičovského domu vzhľadom na pohyb narkomanov a dílerov drog v okolí a zistené skutočnosti oznámil svojmu otcovi - bývalému policajtovi. Podľa žalobcu, jeho konanie nie je možné vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považovať za nečestné v zmysle charakteristik, ktoré sa s takýmto konaním spájajú.

46. Zdôraznil, že priznal lustráciu ŠPZ z dôvodu obavy o bezpečnosť svojej rodiny dobrovoľne a teda konal čestne, čo je opakom nečestnosti, tak ako je uvedené v napádanom rozhodnutí.

47. Vo vzťahu k nedôveryhodnosti poukázal na skutočnosť, že odo dňa kedy došlo k vyššie uvedenej udalosti, uplynulo 10 rokov, do dnešného dňa nebola žiadnym z kompetentných orgánov vyvedená zodpovednosť za tento skutok - disciplinárna alebo trestná.

48. Každý skutok, ktorým bol porušený zákon (vrátane trestného činu) má zároveň aj premlčaciu lehotu, po uplynutí ktorej dôjde k zániku možnosti potrestať toho, kto sa takéhoto konania dopustil a lehotu, po uplynutí ktorej sa na neho hľadá ako na bezúhonného.

49. Žalobca uviedol, že ku skutočnostiam, ktoré sú predmetom utajovaných dôkazov sa nevie vyjadriť vzhľadom na skutočnosť, že nebol oboznámený s ich obsahom.

50. Ku dňu spísania žaloby nebol žalobcovi doručený alebo predložený dokument, z ktorého by vyplývalo začatie akéhokoľvek konania voči jeho osobe, týkajúce sa či už disciplinárneho konania alebo trestného konania v spojitosti s porušením predpisov na úseku ochrany utajovaných skutočností, s výnimkou konania, v ktorom bola žalobcovi uložená výčitka rozhodnutím číslo PPZ-OPP1-437-005/2016 zo dňa 27.04.2016.

51. Zdôraznil, že výčitka nie je podľa § 54 zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru disciplinárne opatrenie, pričom ide o prostriedok nápravy policajta pri menej závažnom porušení disciplíny.

52. Namietal neopakovanie overenia jeho pravdivosti, keď výsledky overenia - psychofyzologické overovanie nebolo schopné preukázať či tvrdené skutočnosti sú pravdivé alebo nie, pričom NBÚ by mal zistiť objektívny stav veci.

53. Žalobca NBÚ vyčítal, že pri vykonávaní dôkazov vykonal len dôkazy, ktoré boli v prospech teórie NBÚ o nečestnosti a nedôveryhodnosti žalobcu, pričom dôkazy, ktoré by mohli byť v jeho prospech nevykonával, resp. neopakoval. Možnosť produkovať dôkazy na jeho obhajobu je obmedzená vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný odôvodňuje svoje rozhodnutie utajovanými dôkazmi, ktorých obsah žalobca nepozná.

54. Na základe uvedeného navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného a vrátiť vec späť prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Súčasne navrhol priznať žalobcovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu.

III.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

55. Žalovaný k námietkam žalobcu uviedol, že preskúmaním bezpečnostného spisu a rozhodnutia NBÚ mal za preukázané, že NBÚ individuálne zhodnotil bezpečnostnú spoľahlivosť žalobcu, v napadnutom rozhodnutí identifikoval prvky konania žalobcu, ktoré na základe podkladov na bezpečnostnú previerku hodnotí ako materiálne pre preukázanie jeho bezpečnostnej spoľahlivosti.

56. Žalovaný uviedol, že v napadnutom rozhodnutí vysvetlil, prečo žalobcu nebolo možné v konaní NBÚ a ani žalovaného považovať za oprávnenú osobu podľa § 2 písm. f) zákona č. 215/2004 Z. z. a konfrontovať ho s ich celkovým obsahom.

57. Žalovaný sa vyjadril i ku skutočnostiam a námietkam žalobcu týkajúcich sa jeho vyjadrení pri bezpečnostnom pohovore dňa 22.06.2016 na str. 11 a 12 napadnutého rozhodnutia.

58. Podľa žalovaného pre zákonnosť napadnutého rozhodnutia je rozhodujúce, že listinnými dôkazmi bolo preukázané, že vplyvom v rozhodnutí identifikovaných skutočností a tiež prvkov konania žalobcu, ktoré NBÚ hodnotil ako materiálne pre preukázanie cit. bezpečnostného rizika, žalobcu nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu. Posúdenie otázky bezpečnostnej spoľahlivosti je vecou správnej úvahy správneho orgánu, ktorá musí byť podložená skutkovými zisteniami a musí vychádzať zo zákonných medzí. Správne uváženie v tomto smere nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom, je v súlade s pravidlami logického uvažovania, pričom podmienky takej úvahy boli zistené riadnym procesným postupom.

59. Pri posudzovaní predpokladu bezpečnostnej spoľahlivosti nie je možné zohľadniť ani menovaným presadzované uplatnenie prezumpcie neviny, pretože v kontexte zákona č. 215/2004 Z. z. by to zmarilo účel bezpečnostnej previerky.

60. Poukázal na to, že zákon č. 215/2004 Z. z. nevyžaduje, aby za bezpečnostne nespoľahlivú bolo možné označiť len tú osobu, ktorá bola za takéto konanie alebo aktivity aj právoplatne uznaná vinnou zo spáchania príslušného trestného činu, správneho deliktu alebo priestupku.

61. Poukázal na to, že bezpečnostný pohovor, v priebehu ktorého sa žalobca mal možnosť vyjadriť k zisteným skutočnostiam bol vykonaný s náležitou starostlivosťou a k jeho vedeniu nemal žalobca žiadne výhrady. Žalobcovi bolo takisto umožnené uplatniť svoje právo požiadať o vykonanie

psychofyziologického overenia pravdivornosti podľa § 25 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z., ktoré mal možnosť využiť na vedenie svojej obrany, čo však neurobil a o jeho uskutočnenie nepožiadal. V priebehu bezpečnostnej previerky žalobcu bolo psychofyziologického overenia pravdivornosti vykonané podľa § 25 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z., ktorého výsledok NBÚ akceptoval a v samotnom rozhodnutí sa s ním vysporiadal. Žalovaný nezistil v tomto smere žiadne pochybenie, NBÚ dodržal zákonné pravidlá pre jeho vykonanie a nemal dôvod na jeho opakovanie, ktorého sa žalobca v tejto žalobe dožaduje.

62. Žalovaný tiež poukázal na to, že na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami podľa právneho poriadku Slovenskej republiky nie je právny nárok, práve naopak, je to určitá výsada pre občana Slovenskej republiky, s ktorou mu štát na základe bezpečnostnej previerky a skutočnosti, že navrhovaná osoba je bezpečnostne spoľahlivá, dáva dôveru na prácu s utajovanými skutočnosťami.

63. Podľa žalovaného NBÚ si vo veci bezpečnostnej previerky žalobcu zadovážil relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutia, v dôvodoch rozhodnutia sa zaoberal všetkými týmito podkladmi, skutkové zistenia z nich vyplývajúce vyhodnotil a náležite aj zdôvodnil právny záver, ku ktorému dospel po vyhodnotení skutkových zistení a na základe vlastnej právnej úvahy.

64. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby najvyšší súd žalobu žalobcu zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

65. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd vecne príslušný podľa § 11 písm. a), v zložení podľa § 21 písm. b) zákona č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok (ďalej len SSP), s prihliadnutím na ust. § 491 ods. 1 SSP, v spojení s čl. 5 ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúvanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 107 ods. 2 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.09. 2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

66. V správnom súdnictve podľa § 2 ods. 1 SSP, poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

67. Podľa ods. 2, cit. ustanovenia, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

68. Podľa § 119 a 120 písm. a) SSP, správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci. Správny súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným orgánom verejnej správy a môže sám vykonať dokazovanie, ak to považuje za nevyhnutné na rozhodnutie vo veci.

69. Podľa čl. 35 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava), zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolání alebo činností.

70. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

71. Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

72. Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 215/2004 Z.z.), upravuje podmienky na ochranu utajovaných skutočností, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri tejto ochrane, pôsobnosť NBÚ a pôsobnosť ďalších štátnych orgánov vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam a zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

73. Podľa § 10 ods. 1 písm. g/ zákona č. 215/2004 Z. z., oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Vyhradené môže vzniknúť, ak tento zákon neustanovuje inak, iba navrhovanej osobe, ktorá je bezpečnostne spoľahlivá.

74. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., za bezpečnostne spoľahlivú osobu sa nepovažuje ten, kto uviedol nepravdivé údaje v osobnom dotazníku, v bezpečnostnom dotazníku alebo pri bezpečnostnom pohovore, kto bol pracovne zaradený a aktívne vykonával činnosť v ustanovených štruktúrach bývalej Štátnej bezpečnosti podľa prílohy č. 1 alebo bývalej spravodajskej správy Generálneho štábu Československej ľudovej armády do 31. decembra 1989 s výnimkou osoby, ktorá vykonávala v týchto štruktúrach len obslužné alebo len zabezpečovacie činnosti, alebo vedome spolupracoval s týmito štruktúrami, alebo u koho bolo zistené bezpečnostné riziko.

75. Podľa §14 ods.2 písm. c/ bod 6 zákona č. 215/2004 Z. z. za bezpečnostné riziko sa považuje zistenie, že osoba preukázala svojím konaním alebo vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

76. Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. , súčasťou bezpečnostného pohovoru môže byť aj psychofyziologické overenie pravdivosti, ktoré možno uskutočniť, iba ak navrhovaná osoba o to požiada. O takej možnosti musí byť navrhovaná osoba poučená.

77. Podľa ods. 4 cit. ustanovenia, psychofyziologické overenie pravdivosti sa uskutoční vždy, ak sú vyjadrenia navrhovanej osoby v priebehu bezpečnostného pohovoru v rozpore so zistenými skutočnosťami, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia alebo dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia.

78. Podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z, ak úrad bezpečnostnou previerkou zistí, že navrhovaná osoba nespĺňa predpoklady na vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1, vydá o tom rozhodnutie.

79. Účelom bezpečnostnej previerky je zistenie, či navrhovaná osoba spĺňa zákonné predpoklady na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z., a preto v rámci vykonávania bezpečnostnej previerky sa zisťuje jej bezpečnostná spoľahlivosť. Zákonodarca v právnej úprave v citovaných právnych normách výslovne ustanovuje, čo je podkladom na vykonanie bezpečnostnej previerky a postup úradu vykonávajúceho túto previerku. Z uvedenej právnej úpravy síce priamo nevyplýva, že by zákonodarca prejavil svoju vôľu vyjadrenú v právnej norme § 81 zákona aplikovať pre konanie o vykonanie bezpečnostnej previerky ustanovenia o správnom konaní, avšak touto právnou skutočnosťou sa zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. PL. ÚS 6/04, keď konštatoval: „Paragraf 81 ods. 1 zákona teda nemá za následok to, že by spôsob konania (jeho rozhodujúce časti) úradu pri vykonávaní bezpečnostných previerok nebol náležite ustanovený zákonom. Spôsob jeho konania ustanovuje všeobecne Správny poriadok (vrátane základných pravidiel konania uvedených v § 3) a osobitný zákon najmä v časti o vykonávaní bezpečnostných previerok (stupne previerok, ich priebeh, podkladové materiály, bezpečnostný pohovor a pod.). Na rozhodovanie, ktoré je iba časťou, resp. určitým úsekom konania, sa vzhľadom na špecifickosť bezpečnostných previerok

vzťahuje osobitná úprava zákona (§ 26 a nasl.)“.

80. Z uvedeného právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky teda možno ustáliť, že spôsob konania správneho orgánu predchádzajúci vlastnému rozhodovaniu, je potrebné podriadiť pod úpravu základných zásad správneho konania podľa § 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Správny poriadok).

81. Podľa § 3 ods. 1, 2, 5 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeľi v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

82. V prejednávanej veci je predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie žalovaného, ktorým rozhodol, že žalobcu nemožno podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1, ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“) považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu, pretože bolo u neho zistené bezpečnostné riziko, nakoľko preukázal svojím konaním a vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností. Z uvedeného dôvodu ukončil NBÚ bezpečnostnú previerku žalobcu pre stupeň utajenia Dôverné vydaním rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z.

83. Zákon č. 215/2004 Z. z. v ustanovení § 14 negatívnym spôsobom definuje bezpečnostnú spoľahlivosť navrhovanej osoby, tak že za bezpečnostne spoľahlivú osobu sa nepovažuje ten, kto uviedol nepravdivé údaje v osobnom dotazníku, v bezpečnostnom dotazníku alebo pri bezpečnostnom pohovore, kto bol pracovne zaradený a aktívne vykonával činnosť v ustanovených štruktúrach bývalej Štátnej bezpečnosti podľa prílohy č. 1 alebo bývalej spravodajskej správy Generálneho štábu Československej ľudovej armády do 31. decembra 1989 s výnimkou osoby, ktorá vykonávala v týchto štruktúrach len obslužné alebo len zabezpečovacie činnosti, alebo vedome spolupracoval s týmito štruktúrami, alebo u koho bolo zistené bezpečnostné riziko.

84. V zmysle právnych názorov prezentovaných v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. PL. ÚS 6/04-67 zo dňa 19. 10. 2005: „Prístup k utajovaným skutočnostiam nie je nárokom, ktorý patrí všetkým okrem tých, ktorí sú z neho z toho či onoho dôvodu vylúčení, ale je naopak výnimkou udelenou len niektorým. Zákon vymedzuje okruh osôb, na ktoré sa táto výnimka môže vzťahovať. Skutočnosť, že napríklad v § 35 ho vymedzuje pozitívnu enumeráciu a v § 14 ods. 1 a ods. 2 písm. c) negatívnou enumeráciou, neznamená popretie podstaty, ktorou je priznanie privilégia vybraným osobám. Priznanie takýchto privilégii sa samozrejme musí opierať o rozumný dôvod verejného záujmu a nesmie vykazovať známky svojvôle.“

85. Posúdenie otázky bezpečnostnej spoľahlivosti preverovanej osoby je preto vecou správnej úvahy správneho orgánu, ktorá musí byť podložená skutkovými zisteniami a musí vychádzať zo zákonných medzí. Oblasť povolenej voľnej úvahy (správne uváženie) je v správnom práve pomerne široká. Správny orgán však nemôže rozhodovať celkom podľa svojej ľubovôle. Súd preskúmava správne uváženie v tom smere, či nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom. Ak je v súlade s pravidlami logického uvažovania, ak podmienky takej úvahy boli zistené riadnym procesným postupom, potom súd nemôže z tých istých skutočností vyvodzovať iné, alebo aj opačné závery, lebo by tým zasiahol do voľnej úvahy (správneho uváženia) príslušného správneho orgánu (mutatis mutandis rozhodnutia vo veciach Boh. admin. 589/20, Boh. admin. 949/21). Voľná úvaha je obmedzená určitými zákonnými hranicami a môže

sa pohybovať len v určitom zákonom vymedzenom rozsahu. Prekročením tohto rozsahu sú dotknuté subjektívne práva účastníkov konania, ktorí sa môžu dovoliavať právnej ochrany. Účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť, aby vedel, o ktorý zákonný predpis správny orgán svoje rozhodnutie opiera, ale aj z ktorých skutkových zistení správny orgán vychádzal. Rozhodnutie správneho orgánu preto musí obsahovať skutkové a právne závery, ktoré viedli správny orgán k vydaniu napadnutého rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu (§ 26 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z.).

K námietke

podstatného porušenia ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia

86. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za dôležité uviesť, že žalobca nenamietal porušenie konkrétnych ustanovení konkrétneho zákona, rovnako žalobca na podporu takejto námietky neuviedol, akým konaním alebo nekonaním orgánov verejnej správy malo dôjsť k porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy.

87. Najvyšší súd má za to, že žalobca neponúkol žiaden argument, ktorý by spochybnil nezákonnosť rozhodnutia správnych orgánov.

88. Pokiaľ však žalobca svoju námietku uvedenú pod bodom a/ smeroval k nemožnosti oboznámiť sa s utajovanou skutočnosťou (čo výslovne neuviedol), najvyšší súd považuje na tomto mieste za dôležité uviesť, že správny orgán zistené skutočnosti musí v odôvodnení svojho rozhodnutia popísať len v tých medziach, aby nepoprel zmysel ochrany utajovanou skutočnosťou. Avšak z odôvodnenia jeho rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberal dôvodmi, pre ktoré správny orgán ukončil bezpečnostnú previerku žalobcu pre stupeň utajenia Dôverné vydaním rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. a musí byť aj zrejmé, ktoré okolnosti - popisom v takých medziach, aby nepoprel zmysel ochrany utajovaných skutočnosťou, viedli správny orgán k záveru o tom, že žalobcu nemožno považovať za bezpečnostné spoľahlivú osobu. Popri tom je povinný vyhodnotiť dôvodnosť utajenia utajovaných informácií.

89. Z pohľadu uvedených kritérií nemožno žalovanému nič vytknúť, nakoľko z jeho rozhodnutia je zrejmé, že v dôvodoch rozhodnutia podrobne uviedol z akých skutkových zistení vychádzal, pričom zohľadnil aj skutočnosť, že konkrétne informácie sú utajovanými informáciami a uviedol ustanovenia právnych predpisov, o ktoré svoje rozhodnutie oprel (§ 10 ods. 1 písm. g/, § 14 ods. 1, §14 ods.2 písm. c/ bod 6 zákona č. 215/2004 Z. z.).

90. Žalovaný v rozhodnutí neuviedol konkrétny obsah utajovaných listinných dôkazov, čo riadne s poukazom na citáciu príslušných ustanovení zákona, na základe ktorého takto konal aj odôvodnil, v rámci prípustných hraníc s cieľom, aby nepoprel zmysel ochrany utajovaných skutočností, poukázal označením listinných dôkazov, ktoré preukazujú, že žalobca počas platnosti osvedčenia a oprávnenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami patriacimi do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR svojím konaním nesporne ohrozil ochranu utajovaných skutočností, v tak významnej oblasti ako je napr. verejný poriadok a bezpečnosť osôb a majetku, ktorá patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR.

91. Žalovaný podľa najvyššieho súdu odkazom na označené utajované listinné dôkazy v ich konkrétnych častiach (stranách a odsekoch), identifikoval skutočnosti a prvky konania žalobcu, ktoré hodnotil ako materiálne pre preukázanie bezpečnostného rizika spočívajúceho v tom, že žalobca preukázal svojím konaním nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

92. V rozhodnutí žalovaného nechýbala úvaha o tom, či je v danej veci obmedzenie práva na spravodlivý proces primerané, alebo nie.

93. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že v konaní o správnej žalobe vo veciach preskúmania rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím Národného bezpečnostného úradu treba nájsť rovnováhu medzi dvoma legitímnymi, avšak navzájom protichodnými záujmami - záujmom na zabezpečenie spravodlivého procesu pre toho, ktorého bezpečnostná spôsobilosť je skúmaná (čl. 36 a nasl. Listiny základných práv a slobôd), a záujmom na utajenie informácií potrebných na ochranu verejného záujmu. Túto rovnováhu nemožno dosiahnuť bez účinnej súdnej kontroly. Preto musí mať súd v rámci súdneho preskúmania prístup ku všetkým informáciám, na základe ktorých sa rozhodlo v bezpečnostnom riadení. Súd je v takom prípade vo zvýšenej miere než pri „bežnom“ súdnom konaní, v ktorom účastník má k dispozícii rovnaké informácie ako súd, garantom práva na spravodlivý proces (čl. 36 a nasl. Listiny základných práv a slobôd), čo vyžaduje aj zvýšenú aktivitu súdu voči postupu verejnej správy. Iba za splnenia týchto podmienok môže byť prístup k informáciám v nevyhnutných prípadoch nepovolený účastníkom konania či ďalším na riadenie participujúcim osobám (zástupcom účastníkov). (...) Účastník konania nemôže efektívne namietať nezákonnosť určitých zistení, nevie ani, čo je ich obsahom. V tejto špecifickej situácii to naopak musí byť súd, ktorý „supluje“ aktivitu účastníka konania a preskúma relevantnosť utajovaných informácií zo všetkých hľadísk, ktoré sa vzhľadom na povahu veci javia byť dôležitými.

94. Ak teda žalobca v žalobe namieta, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, a súd si takúto námietku vyloží v tom zmysle, že pod porušením ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy mal žalobca na mysli námietku, že v konaní pred orgánom verejnej správy mu zostali utajené podstatné skutočnosti pre vydanie negatívneho rozhodnutia, najvyšší súd uzatvára, že takýto dôvod nie je aj s poukazom na vyššie uvedené postačujúci na zrušenie rozhodnutia žalovaného a žalovaný ani nemohol pre takýto dôvod zrušiť rozhodnutie NBÚ.

95. Najvyšší súd dôkladne preštudoval utajovanú časť súdneho spisu a zaoberal sa otázkou, či bolo jej oddelenie naozaj nevyhnutné pre ochranu verejného záujmu. Po oboznámení sa s utajovanou skutočnosťou senátom najvyššieho súdu a zrelom uvážení je najvyšší súd toho názoru, že prístupom k tajným informáciám zo strany žalobcu by mohlo dôjsť k narušeniu činnosti spravodajských služieb alebo polície a ich doterajšej práce. Výzradením informácií by mohlo dôjsť aj k odhaleniu informačných zdrojov a postupov týchto zložiek, čo by mohlo viesť k narušeniu existujúcich overených metódik, napokon by mohlo dôjsť k paralyzovaniu činnosti zložiek, ktoré sa na zisťovaní informácií potrebných pre posúdenie existencie bezpečnostného rizika u konkrétnych osôb podieľajú.

96. Najvyšší súd zastáva názor, že je nutné dôvod neposkytnutia utajovanej informácie účastníkovi riadne odôvodniť a nezasahovať do jeho procesných práv viac, ako je nevyhnutné na účely ochrany vyššie uvedených verejných záujmov. Samozrejme je pritom nutné splniť vyššie uvedené zákonné podmienky, za ktorých je možné k neposkytnutiu utajovanej informácie účastníkovi konania pred správny orgánom pristúpiť.

97. Vzhľadom k tomu, že postavenie účastníka konania je v takýchto prípadoch v oslabenej a tento do istej miery stráca možnosť obhajovať sa, súd konajúc o žalobe žalobcu potom musí „suplovať“ procesnú aktivitu účastníka a preskúmať napadnuté rozhodnutie aj nad rámec žalobných námietok. Preto najvyšší súd napriek tomu, že žalobca v žalobe priamo nenamietal možnosť oboznámiť sa s utajovanou skutočnosťou, sa takouto námietkou zaoberal a súčasne objasnil, prečo dôkaz utajenou časťou spisu pred súdom nevykonal a súčasne vysvetlil, prečo zo zákonných dôvodov takýto dôkaz nebolo možné vykonať a prečo k nemu žalobca nemohol mať pred žalovaným ani pred súdom prístup.

98. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité poukázať na rozsudok ESĽP vo veci Regner proti Českej republike, v ktorom ESĽP uviedol, že „potreba zachovať utajovanú povahu predmetného dôkazu podliehala po celú dobu súdnej kontrole“, čo podľa ESĽP poskytuje ďalšiu významnú záruku zachovania požiadaviek spravodlivého procesu kladeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Aj s poukazom na uvedené závery ESĽP sa najvyšší súd aj bez námietky žalobcu zaoberal otázkou, či by dôkaz „mal či nemal byť

sprístupný“, čím zaistil zvýšenú úroveň ochrany práv žalobcu (§ 76 rozsudku Regner, s odkazom na Fitt proti Spojenému kráľovstvu, č. 29777/96, rozsudok veľkej komory zo dňa 16. 2. 2000, § 49). so záverom, ako je uvedený vyššie.

K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu orgánom verejnej správy na riadne posúdenie veci a nesprávneho právneho posúdenia veci

99. Uvedenú námietku vyhodnotil najvyšší súd za nedôvodnú.

100. Žalobca namietal, že skutkový stav nebol dostatočne zistený, NBÚ vyčítal, že vykonal len dôkazy, ktoré boli v prospech teórie o nečestnosti a nedôveryhodnosti žalobcu, pričom dôkazy, ktoré by mohli byť v jeho prospech nevykonával, resp. neopakoval. S výnimkou výhrady k neopakovaniu psychofyziologického overovania, však neponúkol žiaden argument, ani netvrdil, že by správne orgány nevykonali alebo odmietli vykonať dôkazy, ktoré by navrhol žalobca vykonať.

101. Najvyšší súd má za to, že žalovaný sa aj touto námietkou náležite vo svojom rozhodnutí vysporiadal, keď uviedol, že akceptuje skutočnosť, že výsledok samotného testovania pravdivosti žalobcu bol taký, že nemôže byť poskytnutý žiadny záver o jeho pravdivosti pri odpovediach na položené otázky, teda nebolo možné jednoznačne z neho vyvodiť, či menovaný bol alebo nebol pravdivý. Ako správne žalovaný ďalej viedol, vo veci hodnotenia splnenia predpokladov na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami sa listinné dôkazy hodnotia v súlade so všeobecnou zásadou hodnotenia dôkazov, to znamená každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti a preto nejednoznačný výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti nemôže vylúčiť existenciu zhromaždených listinných dôkazov (podkladových materiálov na bezpečnostnú previerku) a ich dôkaznú hodnotu, na základe ktorých bezpečnostné riziko u žalobcu nemožno jednoznačne vylúčiť a považovať ho za bezpečnostne spoľahlivého.

102. Najvyšší súd dodáva, že neopakovanie psychofyziologického overovania pri sile dôkazov, ktoré NBÚ zadovážil a z ktorých pri rozhodovaní vychádzal, nemohlo žalobcovi zabezpečiť lepší výsledok, ako ten, že nebolo možné jednoznačne z neho vyvodiť, či menovaný bol alebo nebol pravdivý a teda nemohol žalobcovi spôsobiť žiadnu ujmu na subjektívnych právach, ako tvrdí.

103. Z utajenej časti spisu podľa najvyššieho súdu vyplýva, že zistenia, okrajovo popísané v rozhodnutí žalovaného nie sú v rozpore s údajmi tam uvedenými. Závery o existencii bezpečnostného rizika, tak majú dostatočnú oporu v spise. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že skutkové zistenia, z ktorých žalovaný vychádzal, sú dostatočné pre záver, ktorý učinil, pričom na ich podporu bol akumulovaný dostatočný dôkazný materiál, ktorý je súčasťou správneho spisu. Zároveň zo spisu nevyplýva, že by sa žalobca okrem opakovania psychofyziologického overovania domáhal vykonania ďalších dôkazov.

104. Národnému bezpečnostnému úradu, žalovanému a ani súdu neprislúcha preskúmať či spochybňovať vierohodnosť skutkových zistení, ku ktorým spravodajská služba v rámci konania o vydanie osvedčenia pre styk s utajovanými informáciami dospeje. Právne posúdenie týchto skutkových zistení, teda prijatie záveru, či konkrétny skutkové zistenia spravodajské služby možno vyhodnotiť ako bezpečnostné riziko v zákonom definovanom zmysle, znemožňujúce vydanie požadovaného osvedčenia, však podľa zákona spadá do výlučnej pôsobnosti NBÚ.

105. Prípadnou právnou kvalifikáciou skutkových zistení zo strany spravodajských služieb teda NBÚ, žalovaný a pochopiteľne ani súd, v konaní viazaný nie je.

106. Najvyšší súd sa zhoduje so záverom žalovaného, že vzhľadom na vykonané skutkové zistenia nedošlo k porušeniu zákona o ochrane utajovaných informácií. Záver o existencii bezpečnostného rizika s poukazom na nižšie uvedené najvyšší súd vyhodnotil za súladný so zákonom.

107. Podľa najvyššieho súdu cieľom bezpečnostnej previerky nie je (a ani nemôže byť) dokonale

podrobné zmapovanie činnosti navrhovanej osoby v každom okamihu jej života, ale také zistenie skutkového stavu, ktoré bude dostatočné na dosiahnutie záveru o splnení či nesplnení podmienok na vydanie požadovaného osvedčenia (v danom prípade o existencii alebo neexistencii bezpečnostného rizika) (pozri tiež rozsudok Nejvyššího správnímou soudu České republiky sp. zn. 1 As 9/2011 - 70 zo dňa 11. mája 2011).

108. K výkladu pojmu „bezpečnostné riziko“ považuje najvyšší súd za dôležité uviesť, že je pod ním potrebné rozumieť samotné podozrenie z existencie bezpečnostných rizík. Pritom posudzovanie informačnej hodnoty určitých zistení je nutne vždy úvahou pravdepodobnostnou, založenou v určitej miere na odhade. Preto niekedy pre záver o existencii bezpečnostného rizika (§ 14 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z) postačí zistenie, že je pravdepodobné, že príslušná zákonom predvídaná skutková podstata bola naplnená. Môže to tak byť však iba v prípade, že takáto eventualita je najpravdepodobnejším vysvetlením skutkových zistení a že na základe dostupných údajov sa javia byť významne pravdepodobnejšie ako iné do úvahy pripadajúce vysvetlenia (obdobný názor zastáva Nejvyšší správní soud České republiky v rozsudku zo dňa 25.11.2011, č. j. 7 As 31/2011 - 101, publ. pod č. 2602/2012 Sb. NSS).

109. V danom prípade sa najvyšší súd oboznámil s obsahom utajovaných skutočností, pritom skúmal nielen ich obsah, ale aj dôvodnosť utajenia a dospel k záveru, že tomu tak je (bod 95).

110. Ďalej sa zaoberal tým, či ich obsah je dostačujúci pre záver o tom, že žalobca predstavuje bezpečnostné riziko NBÚ a žalovaným zistené.

111. Z tohto hľadiska najvyšší súd hodnotil aj informácie plynúce z utajovanej zložky, tieto informácie konfrontoval aj s ostatnými informáciami zadováženými žalovaným (najmä informáciami poskytnutými spravodajskou službou) a vzal do úvahy aj vyjadrenia žalobcu pri pohovoroch, ak sa jednalo o zhodný okruh otázok. Dospel k záveru, že v otázkach podstatných pre vyhodnotenie bezpečnostného rizika poskytnuté údaje naznačujú existenciu bezpečnostného rizika podľa § 14 ods. 2 písm. c/, bod 6 zákona č. 215/2004 Z.z.. Z týchto dôvodov uznal najvyšší súd právne posúdenie rozhodnej otázky žalovaným správnym.

112. Národný bezpečnostný úrad a následne aj žalovaný dospeli k záveru, že žalobca nespĺňa predpoklad bezpečnostnej spoľahlivosti z dôvodu, že z preskúmaných podkladov pre rozhodnutie vyplynula zistené bezpečnostné riziko, nakoľko preukázal svojím konaním a vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

113. Podkladom pre rozhodnutie Národného bezpečnostného úradu o bezpečnostnej nespoľahlivosti žalobcu bolo zistenie vyplývajúce z utajovaného listinného dôkazu č. NBÚ-V-1082/2016 zo dňa 21.04.2016, č. NBÚ-V-1082-1/2016 zo dňa 21.04.2016 a č. NBÚ-V-3238/2016 zo dňa 10.11.2016).

114. Z dôkazov zhromaždených v spise vyplynulo, že žalobca počas platnosti osvedčenia a oprávnenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami patriacimi do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR svojím konaním nesporne ohrozil ochranu utajovaných skutočností, v tak významnej oblasti ako je napr. verejný poriadok a bezpečnosť osôb a majetku, ktorá patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR.

115. V označených utajovaných listinných dôkazoch a v konkrétnych ich častiach (stranách a odsekoch) NBÚ, ako i žalovaný identifikoval skutočnosti a prvky konania žalobcu, ktoré hodnotil ako materiálne pre preukázanie bezpečnostného rizika spočívajúceho v tom, že žalobca preukázal svojím konaním nečestnosť a nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

116. Ohľadne námietky žalobcu, že sa konania, ktoré by mohlo odôvodniť záver o jeho nedôveryhodnosti a nečestnosti uvedený v odôvodnení napádaného rozhodnutia nedopustil aj s poukazom na význam slov nečestnosť a nedôvera podľa synonymického slovníka najvyšší súd uvádza, že nespochybňuje význam slov, ktorým pripisuje žalobca, avšak najvyšší súd za rozhodujúce považoval

zistenie, že správne orgány disponovali relevantnými informáciami o konaní, správaní a vyjadrovaní žalobcu, ktoré odôvodňovalo ich záver o tom, že žalobca predstavuje bezpečnostné riziko v zmysle § 14 ods. 2 písm. c/ bod 6 zákona č. 215/2004 Z.z.

117. Po oboznámení sa s utajovanou skutočnosťou nemal najvyšší súd pochybnosť o záveroch správnych orgánov, ktoré na základe vykonaného dokazovania vrátane oboznámenia sa s utajovanými skutočnosťami učinili.

118. Námietka žalobcu, že záver správnych orgánov je nesprávny aj s poukazom na to, že sa žalobca počas bezpečnostného pohovoru vykonaného dňa 22.06.2016 pravdivo vyjadril ku všetkým položeným otázkam, nemá vedomosť o tom, že by ktorékoľvek vyjadrenie počas bezpečnostného pohovoru mohlo byť považované za nepravdivé nemohla obstáť, pretože dôvodom rozhodnutia správnych orgánov bolo zistenie skutočností, ktoré odôvodňovali záver správnych orgánov o tom, že u žalobcu existuje bezpečnostné riziko spočívajúce v tom, že žalobca preukázal svojim konaním nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov

119. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu (porov. rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v rozhodnutia publikovaného v Zbierke pod č. R 33/2006, R 60/2000,). vyplýva, že rozhodnutie správnych orgánov je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ak nie je zrejmé, akými úvahami sa správny orgán riadil pri napĺňaní zásady voľného hodnotenia dôkazov alebo utváranie záveru o skutkovom stave; z akého dôvodu nepovažoval za odôvodnenú právnu argumentáciu účastníka správneho konania; prečo považoval žalobný námietky za mylné alebo vyvrátené alebo prečo subsumoval skutkový stav pod zvolenú právnu normu. Ďalším dôvodom nepreskúmateľnosti rozhodnutia môže byť prípad, kedy odvolací správny orgán opomenul preskúmať niektorú zo včas uplatnených námietok. Podľa najvyššieho súdu jedným z princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces a vylučujúcim ľubovôli pri rozhodovaní je aj povinnosť správnych orgánov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť.

120. Z odôvodnenia rozhodnutia preto musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V konaní o preskúmanie rozhodnutia o vydaní osvedčenia pre styk s utajovanými skutočnosťami však nemožno abstrahovať od bezpečnostných záujmov štátu, ani z ochrany práv prípadných tretích osôb (ak údaje o nich sú súčasťou utajovaných skutočností), a potom je namieste, ak rozhodnutie správnych orgánov neobsahuje konkrétne utajované informácie získané činnosťou spravodajských služieb alebo polície pri dôslednom dodržaní procesného postupu stanoveného zákonom č. 215/2004 Z. z.

121. V prejednávanej prípadnej najvyšší súd takéto chyby napadnutého rozhodnutia nezistil. Žalovaný totiž svoje rozhodnutie odôvodnil v rámci prípustných hraníc s cieľom, aby nepoprel zmysel ochrany utajovaných skutočností, jeho právne názory sú zrozumiteľné. Na základe námietok žalobcu sa žalovaný dôkladne zaoberal všetkými aspektmi posudzovanej právnej otázky a zrozumiteľne vysvetlil, prečo boli v danej veci splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. a prečo odvolanie žalobcu zamietol a prečo žalobcu nemožno považovať podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1, ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z. za bezpečnostne spoľahlivú osobu.

122. Napadnuté rozhodnutie žalovaného tak nie je nepreskúmateľným a v konaní pred žalovaným nedošlo ani k inej chybe, ktorá by mohla mať za následok nezákonné rozhodnutie vo veci samej.

123. K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalobca neponúkol žiaden argument, preto najvyšší súd takto všeobecne uplatnenú námietku hodnotil z pohľadu nemožnosti žalobcu oboznámiť sa s utajovanou skutočnosťou, pretože jedine tento dôvod mohol u žalobcu vyvolať dojem nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Ako najvyšší súd už vyššie uviedol, táto

skutočnosť nebola spôsobilá vyvolať úvahy o nezákonnom postupe správnych orgánov, aj z toho dôvodu, že takýto postup bol súladný so zákonom a navyše, rozhodujúce informácie sú obsiahnuté v spise, ktorý stupňu utajenia nepodliehal.

124. V odôvodnení rozhodnutia síce žalovaný poukázal na to, že žalobca nemal možnosť sa zoznámiť aj so spisovým materiálom obsahujúcim utajované skutočnosti, čo náležite aj odôvodnil, pozornosti najvyššieho súdu však neuniklo, že odôvodnenie žalovaného je obsahovo založené aj na skutočnostiach a dôvodoch, ktoré stupňu utajenia nepodliehali.

125. Žalobca tak mal prístup ku všetkým relevantným dôkazným prostriedkom, ktoré zákon pripúšťa a umožňuje.

126. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že súdne preskúmanie bolo v danej veci zamerané na to, či postup rozhodujúcich orgánov, ktorý vyústil v rozhodnutie správneho orgánu, nebol v rozpore so zákonom, ďalej na to, či žalobcovi boli v medziach ochrany utajovaných informácií oznámené dôvody, pre ktoré žalovaný a správny orgán I. stupňa osvedčenia nevydali, a či skutočnosti zistené vo vzťahu k osobe žalobcu mohli vyvolať úvahy správnych orgánov o jeho bezpečnostnej nespôsobilosti.

127. Konanie, resp. výsledok tohto konania, t. j. napadnuté rozhodnutie, je výsledkom posúdenia a vyhodnotenia podkladov vo vzťahu k eventuálnej možnosti existencie bezpečnostného rizika.

128. V prípade súdnej kontroly bezpečnostného preverovania sa jedná o oblasť pripúšťajúcu určité obmedzenia základných práv. Uvedené so sebou prináša obmedzenia sťažovateľa sa oboznámiť a vyjadrovať sa ku všetkým podkladom konania, čo vo svojich dôsledkoch znamená obmedzenie ústavne zaručeného práva na spravodlivý proces. V každom jednotlivom prípade je teda nutné z hľadiska zásady proporcionality posudzovať záujem sťažovateľa na úplnom využití a uplatňovaní jeho procesných práv na strane jednej, a záujmu žalovaného na ochrane utajovaných skutočností, na strane druhej.

129. Najvyšší súd je presvedčený o tom, že postup žalovaného a jeho rozhodnutie, vyššie vyslovené požiadavky splnil.

130. Ak je totiž napadnuté rozhodnutie žalovaného založené nie len na dôvodoch, ktoré vyplývajú z utajovanej časti spisu, ale tieto dôvody sú zreteľne a jasne formulované a vyplývajú aj z neutajovaných častí administratívneho spisu, nemožno vyvodiť záver, že by takéto rozhodnutie trpelo nepreskúmateľnosťou pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

131. Na základe uvedeného najvyšší súd vyhodnotil žalobcom uplatnené námietky za nespôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 240 S.s.p. zamietol.

132. Najvyšší súd nepriznal účastníkom nárok na náhradu trov konania vzhľadom na neúspech žalobcu vo veci (§ 167 ods. 1 S.s.p.). Ustanovenie § 168 S.s.p. priznanie trov žalovanému umožňuje len ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne. Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, preto najvyšší súd rozhodol tak, že účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.